

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Barbara Myszka

w sprawie sędziego Sądu Rejonowego [...] w stanie spoczynku **W. P.**
obwinionego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów
powszechnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu,
w dniu 19 lipca 2019 r.,
zażaleń, wniesionych przez obwinionego i jego obrońcę,
na zarządzenie Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...],
z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt ASD .../12,
o odmowie przyjęcia środka odwoławczego

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt 2 ASD .../12, przyznano wynagrodzenie biegłym z zakresu psychiatrii za gotowość do czynności procesowych, za wydanie opinii sądowo-psychiatrycznej oraz zwrot kosztów dojazdu.

Zażalenie na ww. postanowienie wniósł obwiniony W. P.

Zarządzeniem z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt ASD .../12, Wiceprezes Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] odmówił przyjęcia środka odwoławczego złożonego przez W. P. na postanowienie Sądu Apelacyjnego –

Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt ASD ../12, z uwagi na to, że jest on niedopuszczalny z mocy ustawy.

Zażalenia na ww. zarządzenie z dnia 15 lutego 2017 r. wnieśli obwiniony W.P. i jego obrońca.

Obwiniony W.P. podniósł w zażaleniu, że w jego ocenie treść art. 133 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych przesądza o uprawnieniu stron postępowania do zaskarżania orzeczeń w przedmiocie wynagrodzenia biegłych. Niezależnie od tego obwiniony podniósł, że został pouczone o prawie złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 17 stycznia 2017 r.

W konkluzji obwiniony W.P. wniósł „o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie”.

Obrońca obwinionego W. P. zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych będących podstawą orzeczenia, iż obwiniony nie posiada uprawnień do zaskarżenia postanowienia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 17 stycznia 2017 r., wydanego w niniejszej sprawie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłym sądowym, które to stanowisko było konsekwencją błędnego uznania, iż po jego stronie brak jest tzw. gravamenu oraz pominięcia, że przy dokonywaniu ustalenia co do gravamen, zaskarżane rozstrzygnięcie należy oceniać przez pryzmat ogółu praw i interesów wyznaczonych przez procesowy status skarżącego (obwinionego).

W konkluzji obrońca obwinionego wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia w całości i przyjęcie środka odwoławczego złożonego przez W. P. na postanowienie z dnia 17 stycznia 2017 r., ASD ../12.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny rozważył, co następuje.

Oba zażalenia nie są zasadne.

Przede wszystkim wskazać należy, że okoliczność, iż obwiniony jest stroną postępowania dyscyplinarnego nie oznacza automatycznie, że przysługuje mu prawo do złożenia zażalenia na orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania, w tym przypadku w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłym. Artykuł 425 § 3 k.p.k., stosowany w postępowaniu dyscyplinarnym odpowiednio (art. 128 Prawa o ustroju sądów powszechnych), statuuje bowiem dodatkowy warunek, a mianowicie to, że odwołujący się musi mieć interes prawny w zaskarżeniu rozstrzygnięcia

(*gravamen*). Warunkiem niezbędnym do tego, aby obwiniony mógł złożyć zażalenie jest to, aby rozstrzygnięcie lub ustalenie naruszało jego prawa lub szkodziło jego interesom. Ograniczenie to nie dotyczy oskarżyciela publicznego (art. 425 § 3 zd. 2 k.p.k.). Brak *gravamen* skutecznie zabiera zatem obwinionemu legitymację do wniesienia środka odwoławczego.

Postanowienie Sądu o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu w jakimkolwiek stopniu nie godzi w interesy obwinionego. Wydanie postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu rodzi bowiem stosunek prawny wyłącznie między Skarbem Państwa i biegłym, a nie dotyka w ogóle praw lub interesów obwinionego.

Zaznaczyć ponadto należy, że w uzasadnieniu uchwały z dnia 17 września 1997 r. (*I KZP 18/97, OSNKW 1997, nr 11-12, poz. 91*) Sąd Najwyższy wskazał, iż pogląd o dopuszczalności zaskarżenia przez oskarżonego postanowienia o przyznaniu biegłemu wynagrodzenia nie jest trafny. Jak wywiedziono w przywołanym orzeczeniu, dopiero w orzeczeniu kończącym postępowanie lub w postanowieniu o ustaleniu kosztów postępowania zostanie ustalone kto, w jakiej części i zakresie zostanie obciążony kosztami postępowania. Wtedy oskarżony, o ile zostanie nimi obciążony, „będzie mógł żądać zbadania prawidłowości takiego orzeczenia pod względem rachunkowym i formalnym, jak sprawdzenia zasadności wypłacenia przez organ procesowy w toku postępowania karnego, np. kwot z tytułu należności przypadających biegłym”. Inaczej rzecz się ma jednak w sprawach dyscyplinarnych sędziów, skoro art. 133 Prawa o ustroju sądów powszechnych wprost przewiduje, że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

Na marginesie zaś należy wskazać, że błędne pouczenie o możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłym, które w przedmiotowej sprawie niewątpliwie miało miejsce, nie ma wpływu na treść zaskarżonego zarządzenia, skoro – co do zasady – w postępowaniu dyscyplinarnym sędziów nie przysługuje środek odwoławczy od postanowienia w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłym. Błędne bowiem pouczenie nie może przyznać prawa, jeżeli takiego nie daje ustawa.

Z tych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak na wstępie.

kc

